

**Faxe Kommune
Frederiksgade 9
4690 Haslev**

kommunen@faxekommune.dk

15.03.2020

Høringssvar vedr. debatoplæg om klima-, miljø- og naturpolitik

Vi må allerførst rose politikerne for at sætte bæredygtig udvikling og de tilhørende 17 verdensmål som fremtidig ramme for kommunens vækst og udvikling.

Vi har i DN Faxe Afdeling læst det ganske omfattende materiale, som fremgår af debatoplægget, og også inddraget en del af de mange henvisninger, der er til Faxe Kommunes hjemmeside og også andre hjemmesider (MST, Energistyrelsen m.fl.)

At debatoplægget er så omfattende, kan desværre – måske ? - medføre, at kredsen af borgere, som vil komme med bemærkninger, indsnævres, - selvom klima-, miljø- og naturpolitik jo er vigtige emner.

Klimapolitik.

Det står fast, at EU har vedtaget en reduktion i udledningen af drivhusgasser på 40% i 2030 i forhold til 1990. Det står også fast, at den danske Regering har vedtaget en endnu mere ambitiøs klimalov med reduktion på 70% -, og at vi på den baggrund snart bliver præsenteret for en klimahandlingsplan, - naturligvis i høj grad med virkning ude i kommunerne.

Faxe K har i 2009 indgået 2 aftaler:

- EU's Borgmesterpagt: Senest i 2020 skal CO2-udledningen være reduceret med min. 20% for Faxe K som geografi.
- Klimakommuneaftalen med DN indebærer mål om at nedbringe CO2-udledningen med 2% om året frem til 2025 for Faxe K som virksomhed.

Og her i 2020 må vi vel erkende, at begge aftaler har ført os tæt på målet, - selvom man kan diskutere om det er 2% hvert år – eller det blot er min. 2% i gennemsnit over årene.

Mht "Borgmesterpagten" skyldes det i nogen grad opstilling af vindmøller og i de seneste år solceller, mens det iht "Klimakommuneaftalen" skyldes, at kommunen har evnet at indføre energibesparelser mm i drift og egne bygninger.

Vi synes, at Faxe K skal gå videre af "klimakommune-sporet" – i hvert fald indtil 2025, hvor DN-aftalen er gældende – og således øge ambitionerne, så Faxe K vil blive en "Klimakommune Plus" – kommune. DN har givet de enkelte kommuner muligheden for at vælge mellem i alt 6 valg af kommende målsætninger, og vi foreslår Faxe K følgende prioriteringer:

- 1) Klimatilpasnings-løsninger - i byer f.eks. grønne omr. med regnvandsnedsivningsarealer og -bassiner (LAR), mere bevoksning med hjemmehørende træer, buske og planter i parker med hovedsagelig græs og – i det åbne land vådområder og skovrejsning (se vedhæftede fil 1, klima).
- 2) Økologisk arealdrift af egne og bortforpagtede arealer. Økol. bespisning i institutioner m.v. (se vedhæftede fil 2, økologi).

Der findes også andre valg: 3) Fremme af energireovering i boliger hos boligselskaber og virksomheder, 4) Grønne indkøb i kommunen (økologi), 5) Ansvarlig kommune: Frasalg af kommunens investeringer i fossile selskaber.

Som der henvises til i materialet har følgende politikker og planer i en periode været gældende for Faxe K:

- Klima- og energipolitik 2014-2020
- Virkemiddelkatalog
- Klima- og energihandlingsplan 2010-2020

Desværre er det begrænset, hvor mange af de fremlagte idéer og hensigter mht. konkrete projekter mm, der er blevet iværksat, og det er oplagt, at materialet nøje bør gennemgås og adskillige "projekter" indskrives igen i en ny klima- og energihandlingsplan (f.eks. 2020-2030).

Som det fremgår af ovennævnte fil med "klimatilpasning", kan der opnås gode klimaeffekter i byområder ved etablering af flere grønne områder, hvor græsarealer i højere grad end i dag suppleres med træer og buske, som tillige har gode "natureffekter", dvs fremmer en højere biodiversitet til gavn for planter og insekter som sommerfugle, blomsterfluer, honningbier og vilde bier.

I det åbne land kan der etableres vådområder i ådale o.l., hvor tørve- og lavbundsjord udtages fra dræning og dyrkning, hvilket har store positive klimaeffekter. Dette indebærer formentlig forventninger om jordfordeling eller deciderede erstatningskrav fra jordejerne, men det må forventes, at dette vil indgå i Regeringens kommende klimahandlingsplan. I Faxe K kan der nævnes en række eksempler på kommende vådområder: Sivet, Tranemosen – med udvidelse til Troelstrup Sø, Tuerne ved Broksø, Stevns Ådal, Enge ved Broksø, Ådale langs Susåen (Hovmosen, Holtsmosen og Porsmosen).

Og naturligvis har skovrejsning og værn af gamle skove også gode klimaeffekter. Hvis skovrejsning prioriteres højt mellem eksisterende skovområder opnås tillige bedre spredningskorridorer for dyr og planter.

Miljøpolitik.

Vi mener, at der for det første kunne tages udgangspunkt i "Økologisk arealdrift af egne og bortforpagtede arealer", der som ovenfor nævnt, kan prioriteres i forbindelse med "Klimakommune Plus"- kommune – projektet. (se vedhæftede fil 2, klima).

Dette betyder en fremtidig politik, hvor Pesticidhandlingsplanen igen er gældende, og det betyder, at Park og Vej ikke mere må anvende Round-Up eller andre pesticider i deres "pleje" af kommunale arealer og vejrabatter – bortset fra evt. pensling af invasive arter som Bjørneklo. Det betyder også, at kommunen (igen !) går foran mht. bortforpagtede arealer, hvor der ikke fremover må anvendes pesticider.

Snart skal Faxe K også forholde sig til behovet for beskyttelsesindsats mod forurening med pesticider i "boringsnære beskyttelsesområder" (BNBO), jf. ny bekendtgørelse gældende fra 1.01.2020. Dette omfatter 57 vandværksboringer for 17 almene vandværker og 2 offentlige vandværker.

Desuden skal Faxe K også forholde sig til behovet for udarbejdelse af indsatsplaner for generel beskyttelse af grundvandet, og dette må vel indgå i det snarligt kommende KP-forslag.

Vi finder det meget positivt med Faxe Forsynings nye ordning for affaldsindsamling med mere sortering – bl.a. med det formål at genbruge mere, f.eks. madaffald – men også hård plast, metal, papir mm. Vi savner dog en fraktion: "blød plast", som i alle husstande udgør en ganske betydelig del, - som i dag går direkte til forbrænding, - medmindre de enkelte borgere selv sorterer og kører til genbrugspladsen.

Man kan diskutere, om et forslag til politik vedr. vindmøller og solcelleparker i Faxe K kunne indgå her. Det skal jo bl.a. også indgå i den kommende KP. DN Faxe's politik vedr. solceller er klar, idet vi allerede i august 2018 fremsendte en sådan til Faxe K, jvf. vedhæftede fil 3. Vores holdning er generelt positiv, men vi mener – i modsætning til flertallet i det nuværende byråd, at der ikke bør gives tilladelse til at anlægge solcelleparker i områder, der i gældende KP er udpeget til: bevaringsværdige landskaber, naturområder f.eks. §3-omr., pot. vådområder, pot. ny naturområder., økologiske forbindelser, skovrejsningsområder. Vi har i øvrigt tidligere – til inspiration for især politikerne - tilsendt den politik til Forvaltningen, som vores nabokommune Næstved har valgt, - og som vi er fuldstændig enige i.

Naturpolitik.

Som overordnet politik mener vi, at følgende bør prioriteres:

- Bevare og forbedre eksisterende naturområder (højere biodiversitet) samt skabe nye.
- Fremme læring og formidling af naturen.
- Informere og motivere lodsejere til at pleje og oprette natur (f.eks. skovrejsning).
- Formulere en "naturkvalitetsplan", hvis retningslinier skal følges.
- Skabe gode rekreative muligheder, f.eks. vandre- og cykelstier, udkigstårne og naturrum.
- Skabe mere bynær natur, herunder skov, ved at tænke det ind i byudviklingen (og KP21)

I den gældende kommuneplan (KP13) er anført (side 205), at "når Staten v/NST har afsluttet sin gennemgang og opdatering af alle §3-områder, vil kommunen iværksætte en naturplan med mål og prioriteringer for kommunens ofte små, men værdifulde naturområder."

Med andre ord en "naturkvalitetsplan", som det benævnes ovenfor.

En sådan naturkvalitetsplan kunne f.eks. indeholde følgende:

Formål:

- alle beskyttede naturområder værdi- og målsættes. På den baggrund kan alle borgere og medarbejdere se de retningslinier, der udgør grundlaget for administrationen samt pleje-/beskyttelsesindsats.
- desuden kan borgerne se, hvor naturværdierne findes, - dels selve området - dels hvilke særlige naturtyper og arter, som kommunen vil fokusere på, når kommunen skal prioritere forvaltningen af dem.
- indgår i KP's mål og retningslinier for naturen.
- er en del af Grønt Danmarkskort.

Naturforvaltningens prioriteringer:

1. at bevare det endnu uskadede (sikrer værdifuld natur, arter mm).
2. at reducere skadelige påvirkninger (f.eks. i form af næringsbelastninger), iværksætte bekæmpelse af invasive arter, iværksætte rydning/pleje/mv.
3. at genoprette og udvide delvist ødelagte områder.
4. at etablere nye naturområder – gerne i sammenhæng med de eksisterende.

Det nationale biodiversitetskort:

Truede arter i 10 km kvadratnet: Pt. for Faxe K: 1 område (Feddet) med 40-70 arter, 2 områder (Hesede + Denderup Vænge og Vemmetofte) med 25-40 arter, 2 områder (SV for Faxe og V for Haslev: Tuerne og Gammellung) med 15-25 arter, 2 områder (Ø for Haslev og N for Haslev) med 0-15 arter.

Ifølge den seneste opgørelse vist i alt 111 "rødlistede" arter i Faxe K.

Konkrete mål for naturforvaltningen:

- at registrere og værdisætte alle naturområder i kommunen.
- at kommunens plejeindsats målrettes de mest værdifulde og højest målsatte naturarealer.
- at kortlægge udbredelsen af fokusarter løbende. (f.eks. hasselmus).
- at forbedre levevilkårene for fokusarter og andre sjældne, sårbare eller truede arter.
- at kortlægge biodiversiteten i de kommunalt ejede skov- og naturområder.
- at arbejde for mere naturindhold i byernes grønne områder og vejrabatter (ex: tilsåning med udvalgte, blomsterrige frøblandinger af hjemmehørende arter).

Plejepligt og plejeret:

- 5 Natura 2000-områder med "naturhandleplaner",
- 5 naturfredninger: Strandegård Dyrehave (plejes af lodsejer jf. indgået aftale med Faxe K, men der er behov for rydning af opvækst ved Troldhøje), Stoksbjerg (især landskabsfredning), men plejes af DN Faxe jf. aftale med Gisselfeld og Faxe K., Olstrup Skov (urørt skov), Feddet (Heden) (plejes af lodsejer jf. aftale med Faxe K) og Bagholt Mose (behov for sikring af lysåben natur med jævnlig nedskæring af træopvækst). Her kan DN Faxe (med frivillige) evt. også hjælpe ?

- 2934 §3-områder (i alt 2162 ha). Enkelte (f.eks. Skibsted Krat) plejes af ejer ved afgræsning af kvæg og slåning af DN Faxe efter behov. Og Hovby Eng ved Faxe Å i Faxe By plejes af et kogræsserlaug, som hvert år udsætter 3-4 Hereford-kvæg til afgræsning.

Kommunale naturområder (incl skov):

Mange af disse områder er "bynære" og passes/plejes af kommunen, dvs. Park og Vej, som passer stierne og slår græsset - eller passer de udsatte får. Det bør løbende vurderes, hvorvidt belægningen med får er passende. Indimellem virker det "nedbidt".

Det drejer sig om: Skoleparken ved Haslev, omr. bag erhvervsområdet i Haslev ved Gillesbækken, Kajsholm, Tranemosen, Kalvehave Skov v/Vibeengsskolen, Gøgsmosen, Hovby Eng v/Faxe Å i Faxe By, Strandparken ved Faxehus Efterskole i Faxe Ldpl., områder og faciliteter på Feddet v/bl.a. Fed Havn og Fugletårnet - og sikkert flere. Og der er stadigvæk en del gade-kær - især i landsbyerne, som jo også har naturværdier - tit med bl.a. frøer og salamandere.

Meget af dette er "natur" med passende stiforløb, men en del kunne måske beplantes mere - med træer, buske og planter - både for at tjene et "klimaformål" og for at skabe en bedre oplevelsesnatur med højere biodiversitet.

DN ansætter om kort tid en frivillig "sommerfugleambassadør" i Faxe K, og hans funktion vil blive at opsøge virksomheder, ejerforeninger, offentlige institutioner o.l. for at få dem til at udlægge dele af deres frie arealer som insektvenlige naturområder. Måske kunne han også bidrage med idéer til Faxe K ?

Faxe K har også - hvad kun få borgere ved - en lejeaftale med Bregentved, som sikrer adgangen til Nordskoven ved Haslev Orned - til forhåbentlig glæde for Nordskovskolens lærere og elever, men også sikrer mountainbikere et stinet, de kan køre på, og for os andre en ret til "fladefærdsel", dvs at kunne færdes overalt - døgnet rundt (ligesom i Statsskove).

Park og Vej. Park og Vej står også for pasning/pleje af vejrabatter og stier, som 2 gange årligt klippes/passes, - og måske kunne biodiversiteten for disse små, grønne "områder" også forbedres ved reduceret pleje og udsåning af blomsterfrø ?

Fornylig havde vi igen en sag, hvor Park og Vej valgte at fælde et allétræ ved Søtorupvej, trods protester fra naboer og borgere. Og hvor træet viste sig at være sundt og raskt - trods forklaringer om det modsatte, - dvs med en vurderet risiko for ulykker for forbipasserende. Og hvad vi slet ikke forstår: Hvorfor Faxe K tilsyneladende ikke har prioriteret at sætte et ganske beskedent beløb af til de få genplantninger af nye, unge træer i sådanne tilfælde ! Så vi kan bevare vore mange karakteristiske vejalléer af lind og seljerøn - se kommunens "Strategi for Vejtræer", 2013.

Grønt Danmarkskort:

Kommunerne skal fremover foretage en samlet planlægning for naturbeskyttelsesinteresser med "Grønt Danmarkskort", og det skal ske i samarbejde med nabokommuner. Bl.a. for at sikre en forstærket indsats for større og sammenhængende naturområder.

Det "lokale naturråd", som i 2017/2018 var nedsat på tværs af kommunerne, kom med en række - glimrende ! - anbefalinger, og disse vil ligeledes indgå i det videre arbejde med den kommende kommuneplan. Og er i øvrigt også med i det nyligt fremlagte forslag til Planstrategi 2020.

Med venlig hilsen

DN Faxe Afdeling
v/Palle Ystrøm
formand

